

COP-28 i Dubai er slut. Der blev vedtaget en sluterklæring med 4 overordnede resultater:

- alle lande *opfordres* til at "omstille sig væk fra fossile brændsler",
- grøn energi fra vind og sol skal tredobles inden 2030, og energieffektiviteten skal fordobles,
- der er oprettet en fond for tab og skader for de fattigste lande,
- alle mennesker har ret til fødevarer, rent vand og beskyttelse mod klimaforandringer.

Aftalen indeholder ingen forpligtelser. Juridisk set er vi ikke kommet videre. Alle lande kan fortsætte som de plejer. Om de handler eller ej har ingen konsekvenser.

Det er fremhævet som "historisk", at aftalen bruger ordene "omstilling væk fra fossile brændsler". Men hvor historisk er det egentlig? Er det nyt, at vi skal omstille os "væk fra fossile brændsler"? Nej. Det har vi talt om i årevis. Vi er endda begyndt på dén rejse. Hvis der havde stået "nedfase Verdens forbrug af fossile brændsler med 50% i 2030 og helt udfase dem i 2050", ville det have kunnet rykke. En opfordring til at gøre noget, vi godt véd og allerede er i gang med, kan ikke på nogen måde kaldes "historisk". Det er vildledning af befolkningen at påstå, at det er "historisk". Ja, oliestaterne tilslutter sig en bevægelse "væk fra fossile brændsler", men de er ikke forpligtede til noget som helst, og de vil kunne producere olie og gas lige så længe, de kan finde kunder til det.

Er det historisk, at grøn energi fra vind og sol skal tredobles inden 2030? Nej. Det er en nødvendighed, hvis vi skal overholde Paris-aftalen, så det er en huskeseddel om, at vi skal gøre dét, vi allerede har lovet. Energieffektiviteten skal være fordoblet i 2030. Det må betyde, at vi skal halvere vores energiforbrug i 2030 i forhold til i dag – eller hvad? En så stor effektivisering er ikke mulig i Danmark. Måske i Afrika, hvor de i vid udstrækning bruger brænde til madlavning. I Danmark har vi arbejdet med energieffektivisering siden oliekrisen i 1970'erne. Det er i hvert tilfælde ikke "historisk", at vi har sat os for at opfylde et mål, der ikke kan opfyldes, fordi vi allerede i mange år har arbejdet på det. Ikke at vi ikke kan isolere vores boliger bedre, men det kan ikke give en effektivisering på 50%. Og i sidste ende er det bare en opfordring. Vi kan bare lade være. Det har ingen konsekvenser.

Fonden til tab og skader for de fattigste lande var allerede med i aftalen fra COP27. Der var ganske vist ingen penge i den, men den var der. Danmark lægger 175 mio kr i fonden, men disse penge er ikke nye. Det er penge, der hovedsageligt tages fra andre steder i vores U-landsbistand. Det er i strid med løftet fra COP-15 i København (som Lars Løkke Rasmussen kørte helt af sporet), men skidt pyt, det er der sikkert ikke ret mange (vælgere), der kan huske.

At alle mennesker har ret til fødevarer, rent vand og beskyttelse mod klimaforandringer burde ikke være til diskussion. Hvad skal man gøre, hvis man ikke har adgang til mad og rent vand? Eller ens livsgrundlag er forsvundet på grund af klimaforandringer? Ja, så må man jo blive klimaflygtning – eller død. Hvordan kan det være "historisk" at konstatere, at alle mennesker har ret til mad, vand og et eksistensgrundlag? Og aftalen forpligter ikke landene til noget som helst. "Historisk"? Det er vist kun politikere, der kan mene dét.

COP-28 tiltrak 84.000 deltagere. Stort set alle er fløjet derned. Kong Charles, Rishi Sunak og David Cameron fra England ankom i hvert deres private jettfly, og de er garanteret ikke de eneste. 2.400 af deltagerne var lobbyister fra olieindustrien. Formanden for COP-28 er olieminister i De Forenede Emirater og bestyrelsesformand for emiraternes største

olieselskab.

Hvad kan man forvente? Med garanti et enormt forbrug af olie og gas og deraf følgende CO₂-udledning samt en aftale, der ikke forpligter nogen til noget som helst. Og det var præcis, hvad vi fik.

Skal vi så melde os ud af fremtidige COP-møder? Nej. Der er ikke noget alternativ. Det er ligesom med demokratiet: Det er elendigt, men der er ikke noget, der er bedre. Men vi behøver ikke sende en hær af deltagere afsted, og vi behøver ikke lade os repræsentere af forhandlere, der lever i en politisk boble fuldstændig løsrevet fra den virkelighed, vi andre går rundt i, og som har potentialet til at udrydde menneskeheden og millioner af andre arter.

Christiane Figueres, som var FN's chefforhandler af Paris-aftalen, har skrevet en bog, hvor hun slår til lyd for, at vi skal skelne mellem sandhed og løgn. Vi redder ikke livet på kloden ved at fordreje realiteterne og bragesnakke om, hvor "historiske" vores aftaler er. Der skal handling til. Måske kan vi ikke forhindre oliestaterne i at producere olie, men vi kan da som minimum omstille vores eget samfund, så vi ikke bruger olie, gas, flis, biogas og methanol i Danmark. Så kunne vi for alvor være et foregangsland. Hvis alle andre fulgte dette eksempel, ville der ikke længere være købere til olien, og så kunne det være ligegyldigt, om olie og gas omtales i fremtidige sluterklæringer fra COP'er.